

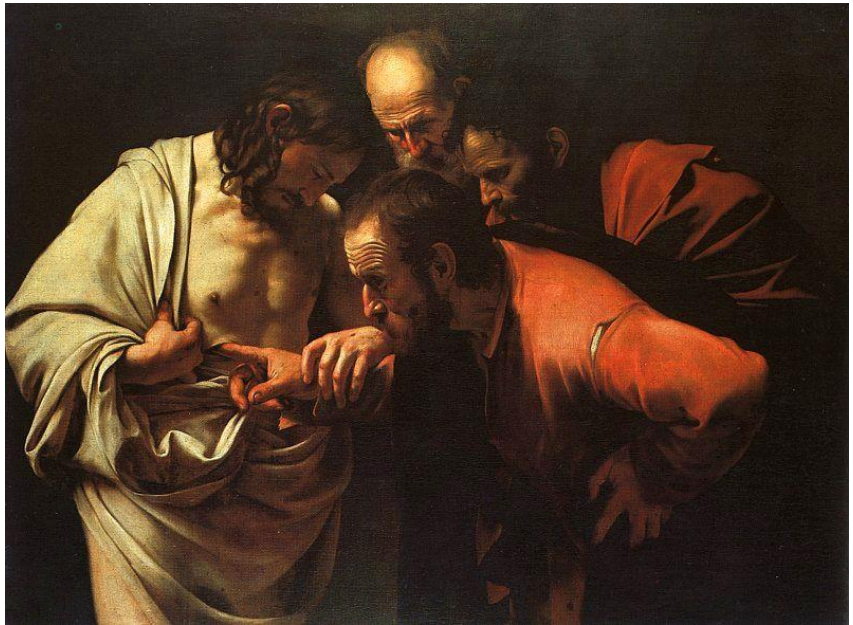
„Mivel látsz engem, hiszel: boldogok, akik nem látnak és hisznek.” Jn 20,29

Élénken él bennem az a gyermekkori érzés, amikor egy-egy kedvenc regény olvasása, vagy film nézése után valamelyik hőssel szerettem volna azonosulni. Mindig az erős, a jó vagy a győztes volt az egyértelmű választás nemcsak számomra, hanem mindenki számára.

A passió heti-, húsvéti- történet után Te kivel szeretnél azonosulni? A virágvasárnapi tömegből valakivel? A templomból kizavart kereskedők egyikével? A Jézust elítélő, fogságba ejtő papokkal, katonákkal? Pilátussal? Talán valamelyik tanítvánnyal? Péter, János, az asszonyok, az emmausi tanítványok, a 10 tanítvány valamelyikével, vagy éppen Tamással? Jézust leszámítva nem ismerünk olyan superhőst, akire szívesen tekintenénk úgy, mint egy példaképre a passió történetében.

Az evangéliumok a feltámadott Jézus számos megjelenéséről számolnak be, de talán a legemlékezetesebb az, amelyről csak János ír, amelyikre hiszem, hogy mindannyian emlékezünk.

Bizonyára valamennyien láttunk már olyan festményt amelyen a feltámadt Krisztust ábrázolják a tanítványok körében. Gyakran ott látjuk Tamást is, aki kezét Jézus sebeibe bocsátja.

Noha nem szívesen azonosulunk a „hitetlen” Tamással, sokan szeretnék hozzá hasonlóan látás vagy tapintás által meggyőződni a feltámadás tényéről. Mondjuk is gyakran, hogy könnyű volt azoknak, akik látták... de mi lesz velünk?

Jézus mindig kitapogatja a fájó pontokat, a sebhelyeket ahányszor csak megszólal, prédikál vagy gyógyít. Nem a tüneteket, hanem mindig az okot kezeli. Most is, amikor a bezárt ajtón, falakon keresztül jelenik meg, kitapogatja a leggyengébb pontot: a hitet.

Lehet-e pozitívan értelmezni Tamás kételkedését?

Két olyan esettel is találkozunk János evangéliumában, amikor Tamás a hitéről és őszinteségéről tesz bizonyosságot, semhogy a ráragadt „hitetlen” jelzőt támasztaná alá.

Először: Jn 11,7-16-ban, amikor Jézus úgy dönt, hogy visszamegy Júdeába, hogy feltámassza az „elaludt Lázárt” a tanítványok ellenkezően: „Mester, most akartak megkövezni a zsidók, és ismét oda mégy?”. Tamás az egyetlen, aki bátran felvállalja a tanítványsággal járó

veszélyt is: „Tamás, akit Ikernek neveztek, azt mondta tanítványtársainak: „Menjünk el mi is, hogy meghaljunk veled.” Ha Jézus, a Mester oda akar menni, akkor még a halál veszélyét is fel kell vállalni. Nincs kifogás.

Másodszor: Jn 14, 1-6-ban Jézus a jövő titkairól beszél a tanítványoknak, akik úgy tesznek, mintha értenék miről beszél. Egyedül Tamás az, aki felvállalja, hogy igazán tudatlanok, és hogy magyarázatra szorul mindaz, amiről Jézus nekik beszél: Tamás erre így szólt hozzá: „Uram, nem tudjuk, hova megy: honnan tudnánk akkor az utat?” Jézus így válaszolt: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Tudatlanságát vagy bizonytalanságát, nem leplezi álismerettel.

Hitetlen Tamásról van itt szó, vagy sokkal inkább az *őszinte* Tamás szólal meg??? Vajon annyira meglepő, hogy Tamás kételkedve fogadta Mária Magdaléna bizonyágtételét? Azt gondoljuk, hogy ő az egyedüli, aki így van vele, pedig Lk. 24,10-11-ben ezt olvassuk: ők üres fecsegésnek tartották ezt a beszédet, és nem hittek nekik.

A tanítványoknak is személyesen meg kell győződnie arról, hogy a megfeszített Krisztus áll előttük, amikor megjelenik a 10-nek. Ők ugyan nem kérik, de Jézus bizonyára belátva a szívükbe, megjelenésekor, az ismételt köszöntés után *a megfeszítés sebhelyeivel azonosítja magát előttük*. Akár így is fogalmazhatnánk, hogy a DNS vizsgálat hiányában, más biometrikus azonosításhoz folyamodik Jézus.

Most már nincs helye a kételynek, ez több mint bizonyágtétel. Hiszem, ha látom / hiszem, ha megtapasztalom – ha rátehetem a kezem.

Nagyon fontos ugyanakkor Tamás reakciója: a feltámadt Krisztus láttára megfogalmazza bizonyágtételét: „Én Uram és én Istenem”. Már nemcsak arról tesz bizonyágot, hogy meglátta a Rabbonit, a Mestert, akit három éven keresztül követett, hanem Krisztusról, mint feltámadottról, mint Istenről. Ő az első, aki bizonyágot tesz Krisztusról, mint emberről és Istenről. Ha ebben a húsvéti ünnepkörben az őszinteség zárandokútján indulunk el, akkor valóban Tamással kell ezt végig járnunk. Amint kételyeiben őszinte, nem állítja a tanítványok előtt, hogy hisz akkor amikor nem ezt érzi, csak azért, hogy „elfogadott” legyen a baráti körben, úgy őszinte akkor is, amikor megfogalmazza bizonyágtételét.

Jézus reakciója: meglepő számomra az, hogy Jézus nem szemrehányóan mutatja meg sebhelyeit Tamásnak, hanem természetesnek fogadja őszinte kérdéseit, kételkedését. Mennyire megnyugtató ez a tény mindazoknak, mindannyiunknak, akik valaha kételkedtünk, vagy kételkedünk, akiknek kérdéseink vannak, akiknek a hitre jutás útját kételyek akadályozzák.

Tamás helyettünk is feltette a kérdést.

Tamás jelenléte a tanítványi közösségben megerősíti azt a hitünket, hogy a keresztyén embernek, a Krisztus követőnek, *szívvel, lélekkel és értelemmel* egyaránt kell az ő követésére indulnia. Jézus nem várja el tőlünk, hogy kikapcsoljuk egyik részünket sem. Helye van a keresztyén ember életében a kérdésnek, a megfontolásnak, még a kételkedésnek is.

A személyes találkozás: Tamásnak szüksége volt arra, hogy személyes találkozása legyen Krisztussal. Nem volt elégséges mások bizonyágtétele. Vajon nincs-e így minden keresztyénnel? Nem-e szükséges az, hogy személyesen találkozzunk Ő vele? Hogy érezzük jelenlétének nyomát életünkben? Hogy kimondjuk, ez csak Ő lehetett? A hitet, akár az igazi szerelmet személyesen kell megtapasztalni. Nem hiteles, nem igazi, nem személyes amíg azt az egész lényünket igénybe vevő valóságot nem mi éltük át, hanem csak beszélnek nekünk róla.

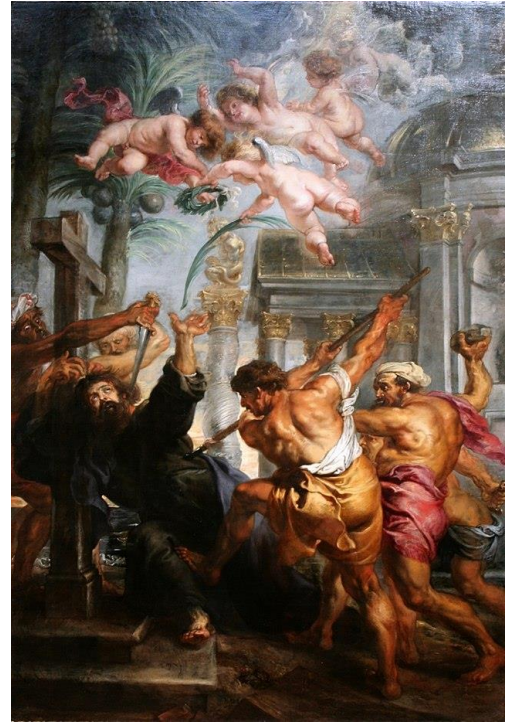
Nem volt értelmetlen a hitért való harc, ugyanis a hagyomány szerint Tamás lett a távoli India hittérítője, ahol aztán hithősként halt meg, lándzsával szúrták át testét. 52 és 72 között végezte térítő munkáját az indiai szubkontinensen és 72 július 3-án halt meg a Szent Tamás hegyen Chennai városban Indiában.

Mi, a XXI. század keresztyénei, az a másik generáció vagyunk: „akik nem látnak és hisznek.” Ez nem teszi könnyebbé a keresztyén életet, hanem hitelesebbé. Bármennyire nagy a megpróbáltatás, tudom azt, hogy az én Uram és Istenem, aki nálam többet és intenzívebben szenvedett, mellettem van, és megerősít. Ezen a húsvéti ünnepkörben Tamás lett a hőszám a tanítványi körből. Nekem is adj Uram ilyen őszinte, megharcolt hitet!

Ámen

Caravaggio: Hitetlen Tamás 1599

P.P. Rubens: Szt. Tamás mártírhalála 1636-1638

Ady Endre: Hiszek hitetlenül Istenben

Hiszek hitetlenül Istenben,
Mert hinni akarok,
Mert sohse volt úgy rászorulva
Sem élő, sem halott.

Szinte ömölnek tört szivemből
A keserű igék,
Melyek tavaly még holtak voltak,

Cifrázott semmiség.

Most minden-minden imává vált,
Most minden egy husáng,
Mely veri szívem, testem, lelkem
S mely kegyes szomjuság.

Szépség, tisztaság és igazság,
Lekacagott szavak,
Óh, bár haltam volna meg akkor,
Ha lekacagtalak.

Szüzesség, jóság, bölcs derékség,
Óh, jaj, be kelletek.
Hiszek Krisztusban, Krisztust várok,
Beteg vagyok, beteg.

Meg-megállok, mint alvajáró
S eszmélni akarok
S szent káprázatokban előttem
Száz titok kavarog.
Minden titok e nagy világon
S az Isten is, ha van
És én vagyok a titkok titka,
Szegény, hajszolt magam.

Isten, Krisztus, Erény és sorban
Minden, mit áhitok
S mért áhitok? S ez magamnál is,
Óh, jaj, nagyobb titok